

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 234.

64de Møde.

Løvedagen den 27de April.

(Forts.)

Gleerup (forts.): Det have ogsaa tilbeels de Rigsdagsmænd villet undgaae, som have stillet det Vndringsforslag, hvortil jeg subsidiairt har sluttet mig, idet de have gjort det til en Betingelse, at det skal udtrykkeligt fremgaae af Contracten, at den var indgaaet med specielt Hensyn til denne Lov; men selv dette troer jeg ikke er tilstrækkeligt. I Analogi med, hvad der er steet i § 6, og, for at nævne et andet og nærliggende Exempel, hvad der ligeledes er steet i Rigsstatsloven, antager jeg, at Forsamlingen meget vel vil kunne forsvare, at gaae ind paa det af mig og to andre Rigsdagsmænd stillede Vndringsforslag, som gaaer ud paa, at der ikke skal nævnes noget med Hensyn til ældre Contracter; og at Eieren altsaa, idet han er pligtig at overtage de communale Byrder, som falde paa Eiendommen, skal, som i Lovudkastet foreslaaet, have Ret til at forlange disse Naturalarbejder præsterede af Brugeren, imod at denne igjen har Ret til Godtgjørelse.

Mourier: Jeg troer virkelig ikke, at der kan være nogen Betænkelighed ved at blive staaende ved det, som Udcastet i denne Henseende har bestemt; og maa i Særdeleshed fra raade, at gaae ind paa det Vndringsforslag, som er stillet af Rigsdagsmændene for Holbet Amts 3die District (Gleerup) og 2de andre af Udvalgets Medlemmer. Det er af stor Betydning at fastholde det Princip, at man ikke let skal rokke ved lovligen indgangne Contracter. Dette er en Sætning, som ved flere Leiligheder er bleven udtalt her i Salen; og jeg troer, at, naar det er givet, at en lovlig Contract er indgaaet, og derhos en saadan, hvis rette Betydning maa antages at have været klar for de vedkommende Parter, saa er det en meget mislig Sag, at ville forrykke det Con-

tractforhold, de gjensidige Forpligtelser og Retligheder, som derved ere stiftede. Den sidste ærede Taler nævnte adskillige Exempler paa Contracter, hvorved Et og Andet skulde være vedtaget, der forekom ham betænkeligt, og som, efter hans Formening, skulde kunne sættes i Klasse med de Clausuler, hvorom her er Spørgsmaal. Jeg skal i den Anledning blot gjøre opmærksom paa, at hvad der her nærmest er Tale om, er Noget, som i Almindelighed har en saadan bestemt Character, at det ikke let kunde være tvivlsomt, at jo de paagjældende Contrahenter maatte vide, hvad det egentligt var, de contraherede om. Hvis der i en Contract optoges Clausuler, som sluttede sig til een eller anden eventuel Lovforandring af et ganske ubestemt Indhold, saa vilde Sagen stille sig endel anderledes; men det, der her spørges om, er, hvorvidt en Bruger, efter Emanationen af Loven om Hartkornets Egaalsering, kunde være pligtig uden Godtgjørelse at overtage de Communalbyrder, for hvilke Besidderne af Hovedgaarde eller andre Eiendomme med privilegeret Hartkorn hidtil have været fritagne, saa det ei kunde paatvivles, at de Parter, der havde vedtaget en hertil sigtende Clausul i en indgaaet Brugscontract, meget vel maae have været sig bevidste, hvad det var, hvorom de saaledes havde forenet sig. Heller ikke kunde der, efter Sagens Natur, fra Lovgivningens Standpunkt være nogen Betænkelighed ved at anerkjende en saadan Clausul som gyldig; det Modsatte vilde tværtimod være overmaade betænkeligt. Jeg kan ikke Andet end finde det ganske uforsvarligt, at det, naar en lovlig Contract var indgaaet mellem myndige Parter om en bestemt Gjenstand og med Hensyn til en nærførestaaende Lovforandring, uden at dennes Diemed kunde siges derved at lide nogetsomhelst Afbræk, skulde ved den nye Lov foreskrives, at hvad herom bestemt var vedtaget mellem Parterne, skulde være uden